

Dichter op Hofwijck 2012

De dichtwedstrijd *Dichter op Hofwijck* werd kort voor Kerst uitgeschreven. In de relatief korte tijd tot de sluitingsdatum werden 30 gedichten ingestuurd. Het thema van de Landelijke Gedichtendag was dit jaar STROOM. Men mocht zich daardoor laten inspireren, maar ook door de thema's Voorburg, Hofwijck of Constantijn en Christiaan Huygens. De prijzen werden op 26 januari tijdens een feestelijke poëzieavond in Huygensmuseum Hofwijck uitgereikt door de voorzitter van de jury, Eppo van Nispen tot Sevenaer, directeur van de CPNB.

Algemene opmerking jury

De jury is getroffen door het hoge aantal inzendingen, ondanks de korte termijn waarop de wedstrijd bekend gemaakt werd. Het thema 'stroom' en Hofwijck en Huygens komen op heel verschillende wijzen voor: water, elektriciteit, filosofie, Christiaan, het huis Hofwijck, schilderijen die tot leven komen. Kortom, zéér veel afwisseling.

Ook in de vormgeving is veel variatie. Er zijn welgevormde sonnetten ingezonden en vrije verzen, korte observaties en lange beschouwingen, rijmende gedichten, maar ook zeer associatieve woordenstromen. Men heeft zich laten inspireren door de Klassieken, door moderne dichters én door Huygens.

Er zijn inzendingen van gelegenhedsdichters bij, die het ook eens proberen, maar ook zijn er kunstwerkjes gewrocht die getuigen van poëtisch talent. Er zitten geboren dichters onder de inzenders.

De winnaars

1e prijs Jury

Het gedicht dat de jury als beste heeft gekozen is het sonnet 'Constantijn Huygens' dat is ingestuurd door **Mariet Lems** uit Voorburg.

Het gedicht geeft een fraaie verwoording van Huygens' idealen met de buitenplaats Hofwijck. Het bevat in al zijn eenvoud mooi gevonden rijm, zoals in de regels 2 en 3: maten x diplomaat en). Ook de toekomstwens die aan het eind wordt uitgesproken, dat de nu door het spoor afgesneden 'rechterschouder' van de tuin ooit weer wordt hersteld, is heel inventief uitgewerkt.

Constantijn Huygens

Hij was hartstochtelijk op zoek naar harmonie
en vond die in Vitruvius' zuivere maten
een rustpunt in zijn werk als diplomaat en
de bron voor ruimte en nieuwe energie

Zo schiep hij in volmaakte symmetrie
in een knap spel van lijnen en kwadraten
een lichaam met hoofd, romp en ledematen:

zijn levenshof, zijn eigen joie de vie

Als je goed luistert hoor je Huygens kreunen
wanneer de wind de bomerijen buigt
als treinen langs zijn rechterschouder dreunen

Zal het er op een goede dag van komen
dat Huygens' slapend hart weer klopt en juicht
als hij ook rechts zijn Neerlands bloed voelt stromen?

Publieksprijs

De gedichten die werden ingezonden voor de wedstrijd *Dichter op Hofwijck* zijn gedurende een week gepresenteerd aan het publiek. Ze waren te lezen in een Gedichtenroute in de etalages van de Herenstraat, op de website van Huygensmuseum Hofwijck en op de website van de Voorburgse Courant. Op die laatste site kon men een stem uitbrengen voor de Publieksprijs.

Het gedicht dat met afstand als het mooiste werd genoemd is het gedicht 'Grafdicht voor mijn kleine Geckie (1992-2088), begraven op de buitenplaats *In de Wereldt is veel Gevaer*', ingestuurd door **Kees van der Leer** uit Voorburg.

Dit gedicht was de jury ook opgevallen. Het gedicht spreekt aan door de ontroerende wijze waarop de dichter de enorme liefde voor het overleden hondje heeft verwoord.

Grafdicht voor mijn kleine Geckie (1992-2008)
begraven op de buitenplaats In de Wereldt is veel Gevaer

Reeds lang voordat jij heenging kwam de blinde dood
en stierf het licht voor eeuwig in jouw felle ogen.
Hoe kon de god der dieren dit verdriet gedogen
en aanzien hoe jouw levensvreugde stil vervlood.

Nooit kan ik nu meer staren in jouw blinde ogen
jouw natte snuitje zoekend naar mijn zachte hand.
Hoe zachtjes vlijde ik jouw dode lichaam in het zand
waarover d' oude boom beschermend staat gebogen.

Nooit kan mijn hand jouw lieve lijf nog strelen
als jij tevreden rustte na een lange tocht
waarin jij steeds de verre einders zocht.
Een passie die wij samen konden delen.

Bij 't zilv'ren schijnsel van de heldervolle maan
danst plots een vleermuis hoog zijn felle dodendicht.
Zijn bolle ogen ook al eeuwen zonder licht
.....alsof de kleine dode weer is opgestaan

en dapper uitvliegt bij het vallen van de nacht
zodra het schemert boven 't stille hondengraf.
Zo deert geen duister meer, geen blinde straf:
zijn oren, groot en zwart, zijn nu zijn licht en kracht.

Categorie 12 – 18 jaar

Het gedicht dat de jury als beste heeft gekozen in de categorie 12 – 18 jaar is het gedicht 'Er hangt stroom in de lucht', ingestuurd door **Shauni De Gussem** (17 jaar) uit Gent, België.

Dit is een grillig gedicht waarin sprake is van beeldrijm. De bliksemflitsen worden gezien als morsetekens die uit en aan gaan. Als de relatie tussen de ik en de ander uit is, is ook de bliksem uit, althans heeft dan te weinig voeding om de ik te kunnen laten zien waar het pijn doet. Deze verborgen vergelijking is mooi. Subtiel is ook de interpunctie. Er komt één punt in het gedicht voor. Juist op de plaats waar achter de relatie een punt is gezet.

Er hangt stroom in de lucht

Onweer brak de dag, ons en mij
licht schicht als een zaklamp
gebrekkig
als morse uit en aan
Je zei: hier stopt het dan
ik zei van niet
vond woorden nooit eerder
zo naar witloof smaken,
had woorden van dafalgan nodig
maar die had je niet.
In een nieuwe donkere plaats
liep ik alleen onder de wolken
gilde naar veel te weinig bliksem:
je batterijen deugen niet
je moet beter op mij passen
zo kan ik niet zien
waar het pijn doet

Met dank aan MJ

De eervolle vermeldingen

Eervolle vermelding / 2^e prijs

De jury wil een eervolle vermelding / 2^e prijs geven aan het gedicht 'Wolken' dat is ingestuurd door **Aad Zaat** uit Voorburg.

Dit gedicht is een fraaie verwoording van de wolkenlucht. De regels: 'maar puur geluk duurt zelden lang / het weer verslechtert maakt hen bang' zijn van een verpletterende eenvoud.

Wolken

Wolken spelen een liefdesspel
strelen elkander en worden een
zwanger zwevend door het luchtruim
gaan ze samen op huwelijksreis
zij getooid in hemelsblauw
hij in parelgrijs
maar puur geluk duurt zelden lang
het weer verslechtert maakt hen bang
en dan opeens spettert de regen
en spatten hun dromen ruw uiteen
maar morgen misschien
zullen wolken weer spelen
en samensmelten tot een.

Eervolle vermelding / 3e prijs gedeeld

De jury wil een eervolle vermelding / 3e prijs geven aan het gedicht 'Hofwijck in ongerijmde stromen' dat is ingestuurd door **Kees van der Leer** uit Voorburg.

Dit gedicht legt op een mooie manier verband tussen de natuur van Hofwijck en de Vliet én de ontdekking door Christiaan dat licht een golf is.

Hofwijck in ongerijmde stromen

De stille vijver
rond het vierkante huis
dat oprijst uit het water
verkoelt
in de verzengende zon
boven een eeuwenoude wilg
die met zijn treurende takken
ver in de diepte reikt
van de ernaast
loom stromende Vliet
smekend om vocht
voor zijn verdorrende bladeren.

De einden kussen tevergeefs
de afwerende deining van de golven
waaronder een karper roerloos wegschuift
voor de dreiging van een hongerige reiger
die met zijn snavel wèl diep in het water reikt.

De fel duikende kop
tovert plots
in de onbarmhartige Vliet
een rimpeling
die steeds breder weg kabbelt
in zilveren cirkels
vol flonkerend licht
dat rijkelijk omlaag stroomt
uit de hemelse kruik van Helios
de oude zonnegod.

Door de ogen
van zijn vaders huis Hofwijck
starend
naar dit heldere zonlicht
gevangen in de voort dansende golven
beseft Christiaan nog amper
dat zojuist nieuwe natuurwetten
door zijn geleerde hoofd stroomden
en kort daarna uit zijn ganzenpen
even simpel als wereldschokkend:
'licht is een golfbeweging'
en
'als je mee stroomt staan de flonkeringen stil'.

Ongerijmdheden in zijn tijd
maar eeuwen later
de basis voor de relativiteit
van Einstein.

Eervolle vermelding / 3^e prijs gedeeld

De jury wil een eervolle vermelding / 3^e prijs geven aan het gedicht 'Ochtenddauw' dat is ingestuurd door **Paul Bastings** uit Maastricht.

In dit gedicht heeft de dichter de kringloop van het water heel zuiver weergegeven. Opvallend is de eigenzinnige interpunctie en de toepassing van hoofdletters. Er zijn uitsluitend komma's gebruikt en slechts de oneven versregels hebben een hoofdletter.

Ochtenddauw

In het ochtendgloren geboren,
sijpelend door de stenen beschermt
Als stroompje voortbewegend,
de kabbelende beek die zich ontfermt
Meanderend door de vruchtbare gronden,
stroomafwaarts in de rivier
Hoge sluizen achter zich latend,

de volle zee in het vizier
In het oneindige uitgemond,
een verbond met de zon, zo warm zo rond
Door de lucht gedwaald,
in een andere ochtend weer neergedaald